

Siljan kommune

Kontrollutvalgets årsmelding 2017

Temark

Agder og Telemark
Kontrollutvalgsekretariat IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget avgir med dette en samlet årsmelding for 2017. Denne skal gi et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet og de viktigste saker som er behandlet i året med kommentar. Kontrollutvalget avgir hvert år uttalelse til kommuneregnskapet, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutvalg, skal kontrollutvalget årlig rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll. Bestemmelsen må ses i sammenheng med vedtatte planer og presenteres på denne måten for året 2017.

2. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget velges av kommunestyret og skal på vegne av kommunestyret føre det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner og fylkeskommuner er pliktig til å velge et kontrollutvalg. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget velges på nytt. Regler for valg av medlemmer til kontrollutvalget er fastsatt i egen forskrift. Det er strenge begrensninger i hvem som er valgbare til utvalget. Kommuneloven krever at minst ett av medlemmene skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Departementet har tolket det slik at dette gjelder ved konstituering.

I august 2017 flyttet daværende leder av kontrollutvalget fra kommunen. Det ble i kommunestyremøte 05.09.17, sak 36/17, valgt nytt kontrollutvalg for perioden.

Medlemmer og varamedlemmer i Siljan kontrollutvalg tom 04.09.2017:

Medlemmer	Varamedlemmer
Finn Tallakstad, leder	Jan Olav Hagen
Helga Baasland, nestleder	Gunn Berit Rygg Holmelid
Ole Arthur Austad, medlem	Roar Henning Teigen

Medlemmer og varamedlemmer i Siljan kontrollutvalg f.o.m 05.09.2017:

Medlemmer	Varamedlemmer
Jan Olav Hagen, leder	John Øygarden
Helga Baasland, nestleder	Gunn Berit Rygg Holmelid
Ole Arthur Austad, medlem	Roar Henning Teigen

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Etter KommuneLOvens § 77 er kommunestyret pålagt å opprette et eget kontrollutvalg som skal forestå det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning og de folkevalgte organ som kommunestyret har opprettet. Tilsynet og kontrollen skjer på vegne av kommunestyret. KommuneLOvens § 77 slår fast:

4. *«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).*
5. *Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.»*

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneLOven § 77, og i forskrift om kontrollutvalg av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneLOven sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmere inn på senere.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursvirksomhet for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres blant annet årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF). Dette er en viktig samling for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

Kontrollutvalgets leder, Finn Tallakstad, og nestleder, Helga Baasland, deltok på landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund i 2017, samt på Temarks vårkonferanse i Vrødal.

5. SEKRETARIAT

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra og er medeier i Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark). Med oppdrag for 31 kommuner og 3 fylkeskommuner i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark er Temark et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har syv ansatte. I 2017 var Ingebjørg Liland sekretær for kontrollutvalget.

Sekretariatet skriver saksfremlegg, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

6. REVISJON

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Telemark kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer revisjonstjenester til flere kommuner og er eid av 18 kommuner i Telemark og to kommuner i Vestfold, samt Telemark fylkeskommune. Selskapet utfører hovedsakelig regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Oppdragsrevisor er Ingebjørg Nordby Vibeto, oppdragsansvarlig revisor er Lisbeth Fines oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er Kirsti Torbjørnson.

Kontrollutvalget skal påse at revisjonen av kommunen skjer på en betryggende måte. Det er derfor viktig at utvalget har god dialog med revisor og holder seg orientert om revisjonens arbeid. Kontrollutvalget har som hovedregel et eget punkt for orienteringer fra revisjonen i hvert møte.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den aktiviteten som det legges opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen.

Regnskapstallene for den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap. Det er sum for kontroll, tilsyn og revisjon som er vedtatt av kommunestyret. I denne posten ligger det kostnader til drift av kontrollutvalget, kjøp av sekretariattjenester og kjøp av revisjonstjenester.

Budsjett og regnskap for 2017:

Beskrivelse:	Budsjett	Regnskap
Reiseutgifter/kurs	30 000	17 845
Kontingenter/lisenser	2 200	2 600
It-utstyr	0	0
Sum kontrollutvalget:	32 200	20 445
Kjøp av sekretariatstjenester	105 000	107 395
Kjøp av revisjonstjenester	296 400	296 400
Selskapskontroll o.l.	50 000	3 900
SUM TOTALT	483 600	428 140

Kontrollutvalget får årlig lagt frem en egen sak som går på økonomien knyttet til kontroll- og tilsynsvirksomheten, slik at kontrollutvalget kan holde seg oppdatert på utvalget sin økonomiske stilling, i tillegg til kostnadene til sekretariat og revisjon.

8. KONTROLLUTVALGETS ARBEID – MØTER OG SAKER

Kontrollutvalget har i 2017 avholdt 6 møter og behandlet 33 saker.

Stortinget har vedtatt å oppheve kommuneloven § 77 nr. 8. Det innebærer at kontrollutvalget i likhet med andre folkevalgte organ som hovedregel skal holde åpne møter. Lovendringen trådte i kraft fra 01.07.2013.

Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på kommunens og sekretariatets hjemmeside (www.temark.no)

Utvalget ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunens virksomhet, og samtidig gjøre egen funksjon mer kjent. Administrasjonen har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen.

Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Rådmannen, representanter for rådmannen har deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven § 77 og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid. Kontrollutvalget er også opptatt av hvordan kommunen følger opp rapporter fra andre tilsyn.

I det følgende har vi trukket frem noen av sakene som har vært behandlet i løpet av året 2017.

- Protokoll fra sist møte (egen sak i hvert møte)
- Innkallinger (egen sak i hvert møte)
- Referatsaker / Eventuelt (egen sak i hvert møte)
- Orientering fra revisjonen (egen sak i hvert møte)
- Orientering om avdeling samfunn – Siljan kommune
- Budsjettorientering for kontrollutvalget 2017
- Prosjektplan – Renovasjon i Grenland IKS - Selvkost
- Forvaltningsrevisors uavhengighet
- Årsmelding 2019 – Siljan kontrollutvalg
- Møte og arbeidsplan 2017
- Orientering om kjøp av tomt fra Rose Eiendom
- Årsregnskap 2016
- Årsrapport, årsregnskap og kontrollrapport vedrørende skatteoppkreverfunksjonen 2016
- Økonomiplan for Siljan kommune 2018 – 2021
- Kontrollutvalgets ansvar i forbindelse med misligheter
- Orientering – Felles statlig tilsynskalender for 2017
- Overordna revisjonsstrategi 2017
- Revisors uavhengighetserklæring
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2018
- Selskapskontroll – Renovasjon i Grenland
- Orientering om Siljan kommunes budsjett for 2018
- Orientering – Saksbehandlingen rundt opsjon for næringstomt på Holtesletta
- Forespørsel om deltagelse – Forvaltningsrevisjon Bypakke Grenland
- Møte og arbeidsplan 2018

9. REGNSKAPSREVISJON

Revisjon av årsregnskapet er en helt sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

I tillegg til avgitte beretninger og uttalelser mottar kontrollutvalget jevnlig i møter informasjon om utført regnskapsrevisjon. Kontrollutvalget har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det gjøres mye godt arbeid innenfor området regnskapsrevisjon og at de er fornøyd med måten revisjonen løser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Kontrollutvalget har vært delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Kontrollutvalget er delegert myndighet til å bestemme hvordan avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon skal benyttes, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i henhold til faglige krav i løpet av valgperioden.

Selv om det er spesifikke krav til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalget involverer seg i valg av problemstillinger, avgrensninger og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget fikk lagt frem overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Siljan kommune i starten av 2016. Planen for 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret 10.05.2016.

Kontrollutvalget har ikke behandla forvaltningsrevisjonsprosjekt i perioden, men startet opp ett prosjekt i 2017. I tillegg ble en rapport som skulle vært lagt frem i slutten av 2017 utsatt til første møte i 2018.

Plan- og byggesaksbehandling

Rapporten var planlagt lagt frem i utvalgets siste møte i 2017, men ble utsatt til første møte i 2018

Bypakke Grenland

Rapporten ble bestilt i møtet 15.12.17, sak 29/17. Dette er et samarbeid mellom kontrollutvalgene i Skien, Porsgrunn, Telemark fylkeskommune og Siljan. Rapporten ferdigstilles høsten 2018.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll. Kontrollutvalget bør følge med på kommunestyret sine saker knyttet til valg av organisasjonsformer, og vurdere om saksutredningene har belyst kontroll og tilsynskonsekvensene av de ulike valgene. I selskapene som kommunen eier, har kontrollutvalget rett til å ha en representant til stede på generalforsamlingen og lignende organ.

Plan for selskapskontroll 2016-2019 ble behandlet av kontrollutvalget 19.04.2016 og lagt frem for endelig behandling i kommunestyret den 10.05.2016.

Kontrollutvalget har i 2017 behandlet en eierskapskontroll:

Selvkost – Renovasjon i Grenland

Kontrollutvalget behandla den 26.09.17 sak 26/17, Selskapskontroll – Renovasjon i Grenland.

Rapporten handlet om følgende problemstillinger:

- Er avtaler med eksterne leverandører anskaffet i samsvar med reglene om offentlige anskaffelser?
- Sikrer RiG IKS selvkost i renovasjonstjenestene?
- Har RiG IKS riktig behandling av selvkostfond?

Rapporten konkluderte med følgende anbefalinger at RiG:

- Skjerper rutinen for å skrive protokoll for alle anskaffelser,
- Fullfører oppryddingen i avtalene med Bjorstaddalen, og
- vurdere avtalen med Bamble kommune om Eik gjenvinningsstasjon for å sikre en kostnadsberegning som er i samsvar med retningslinjene for selvkost.

Kommunestyret behandla rapporten i møtet 07.11.17, sak 63/17, og vedtok i kontrollutvalgets innstilling.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Kontrollutvalgets årsmelding for 2017 legges med dette frem for kommunestyret til orientering. Ved å se årsplan og årsmelding for 2017 i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Siljan, 6.2.2018

Jan Olav Hagen
Leder

Ingebjørg Liland
Sekretær